



Aan: Gemeente Weert, college van B&W
Met een kopie naar de raadsleden
Wilhelminasingel 101
6001 GS Weert

Van: Stichting Groen Weert, p.a. G.P.M. Hendriks, Noorderlaan 16, 6004 HV Weert

Datum: 11-07-2016

Betreft: Bezwaarschrift tegen de kap van 268 bomen door de gemeente Weert

Geacht college,

Stichting Groen Weert waardeert het dat u de kap van 268 bomen in het vogelbroedseizoen heeft stilgelegd, maar betreurt het dat de kap van deze bomen vanaf 15 juli 2016 wordt hervat (volgens uw brief van 29 juni 2016).

De ambitie van overheden moet zijn om (redelijk) vitale bomen te behouden.

Gezien de korte termijn waarop u de kap wilt hervatten, voelen wij ons genoodzaakt tot het aantekenen van bezwaar.

In uw brief gaat u niet of nauwelijks in op onze argumenten tegen het kappen. Uit eigen onderzoek is ons gebleken dat een groot aantal bomen uit de lijst voldoende gezond zijn zodat kap geen noodzaak is.

In ons streven naar behoud van groen voelen wij ons inmiddels ook gesteund door de provincie Limburg. Een motie voor meer groen in stedelijk gebied is zeer recent ingediend en aangenomen, en een concreet plan wordt ontwikkeld. Zie bijlage 5.

(publicatie o.a. in 'De Limburger' za. 9 juli 2016).

Onderstaande argumenten tegen de voorgenomen kap lichten we nader toe.

1. Publicatie voldoet niet aan de procedurele eisen, is onvolledig en niet verifieerbaar
2. Kap is strijdig met de gemeentelijke Kadernota Groen
3. Bomen die redelijk vitaal zijn, dienen te worden gespaard (criteria voor kap)
4. Herplantplicht en compensatie schieten te kort
5. Molenconvenant wordt gebruikt als kap-argument, dit haalt bestaande afspraken onderuit
6. Klimaatverandering, verplichtingen van overheden

1. Publicaties rammelen aan alle kanten

Procedure eisen

De lijst met 268 te kappen bomen, is slechts als persbericht gepubliceerd.

Voor een boom in het Bomenregister dient voorgenomen kap echter conform een formele procedure te worden bekendgemaakt.

Het Bomenregister is rond 1995 opgesteld en daarna niet meer geactualiseerd. Het register is daarmee onvolledig en schiet tekort als toetsingsinstrument.

In het Bomenbeleidsplan staat dat het de bedoeling is om in 2012 het Bomenregister te completeren, herzien en actualiseren en dat in 2013 het nieuwe vereenvoudigde regime voor de omgevingsvergunning in werking zal treden.

Ondanks de voorgenomen ambitie is de praktijk: dat 4 jaar na de introductie van het Bomenbeleidsplan het Boomregister nog steeds niet is aangepast aan dit Bomenbeleidsplan. Dit getuigt van onzorgvuldigheid en onverschilligheid en dit is zeer laakbaar zeker voor de werkwijze van een gemeentelijke instelling die professioneel hoort te functioneren.

Intussen zitten we wel al 4 jaar met een niet-valide kwaliteitsinstrument opgescheept.

Vanaf 2012 heeft Stichting Groen Weert bovendien in het kader van burgerparticipatie aangeboden alle bomen te inventariseren t.b.v. het Bomenregister. Hier werd geen gebruik van gemaakt terwijl dit op de gemeentekas duizenden euro's had kunnen schelen. In de gemeente Nederweert heeft men wel van de inspectie/inventarisatie van het bomenbestand gebruik gemaakt en heeft men dus wel kunnen sparen in de kosten.

Er zijn veel bomen die in het Bomenregister **behoren** te staan en dus bescherming genieten. Dit volgens de jurisprudentie (voorgenomen kap van bomen tussen de percelen Nassaulaan 3 en 3a in Weert, procedurenummer 08/1669 BESLU K1 ROE). Toetsing hierop heeft dus niet plaatsgevonden.

Belangrijke structuurvormende bomen behoren in het Bomenregister te staan.

'De in het bomenbeleidsplan aangegeven belangrijke structuren worden in het bomenregister overgenomen als structuurbomen en deze kunnen daardoor niet zonder omgevingsvergunning gekapt worden.' (Bomenbeleidsplan deel B hoofdstuk 1)

Zoals gezegd is het Bomenregister na 1995 nooit geactualiseerd. De criteria uit het Bomenbeleidsplan van 2012 zijn er nooit in opgenomen. De gemeente heeft op korte termijn nog zaken recht te zetten naar onze opvatting.

Waardevolle bomen (term uit het Bomenbeleidsplan) behoren eveneens in het Bomenregister te staan.

De voorgenomen kap van waardevolle bomen van structuurbomen wordt meestal wel gepubliceerd al voelt de gemeente zich hiertoe niet verplicht. Dit is echter wel degelijk een verplichting omdat de gemeente nalatig is geweest m.b.t. het opnemen van de Structuurbomen in het Bomenregister conform 2.4.

Dit illustreert het tekortschieten van het Bomenregister als referentie-document.

Verder moeten bomen gepubliceerd worden die planologisch beschermd zijn via vigerende Bestemmingsplannen en bomen in specifieke beschermingsgebieden (o.a. bungalowpark).

Ook is van toepassing de APV Afdeling 3. *Het bewaren van houtopstanden*

De APV uit 2009 is in 2015 aangepast.

Belangrijk in deze is art. 4:11d1 lid2 *'Indien een houtopstand uit het plaatselijk bomenregister in zijn voortbestaan ernstig wordt bedreigd, kan het bevoegd gezag aan de rechthebbende op de houtopstand de verplichting opleggen om overeenkomstig nadere aanwijzingen voorzieningen te treffen waardoor de bedreiging wordt opgeheven; de rechthebbende op de houtopstand is verplicht daaraan te voldoen.'*

Gezien de dreiging van de kap van een groot aantal gezonde bomen zou hier op korte termijn ingegrepen dienen te worden.

Verifieerbaarheid van publicaties laat zeer te wensen over

In art. 4:12 van de APV wordt verwezen naar het Bomenregister. Onder lid 2 staat waaraan het Bomenregister moet voldoen: *'Het bomenregister omvat van elke opgenomen houtopstand in ieder geval een voor ieder goed herkenbare omschrijving, de standplaats, het kadastrale perceelnummer, de eigenaar en/of de zakelijk gerechtigde en de reden van registratie van de houtopstand'*

Hieraan voldoet het verouderde Bomenregister echter niet.

We hebben alle gemeentelijke publicaties vanaf 1 jan. 2015 tot 1 juni 2016 nagezien (bijlage 1). Vooral van gemeentelijke bomen blijkt controle niet of nauwelijks mogelijk. Dit doordat vaak niet het aantal te kappen bomen wordt opgegeven, noch de soort bomen of de standplaats. Het aanduiden met een perceelnummer is niet controleerbaar. Perceelsnummers komen ook niet voor in het referentiedocument Bomenregister. Volgens de APV (art. 4:12 hierboven) is dit wel een verplichting. Overigens zijn de perceelnummers zonder perceelkaart ook dán niet terug te vinden. We concluderen dat dit alles weinig transparant en verifieerbaar is en sporen de gemeente dan ook aan tot betere communicatie en transparantie.

Evenmin is de kap van bomen opgenomen in een omgevingsvergunning herkenbaar. Bij de boomsoorten wordt overigens vaak geen Nederlandse naam vermeld.

We hebben o.m. geen publicatie kunnen terugvinden van de in het Bomenregister opgenomen bomen

- Jean Verheggenstraat 18, Aesculus hippocastanum
- Overmazepad grasveld, Salix alba
- Hushoverheggen, Quercus robur
- Schoorweg, Quercus robur

Zoals eerder vermeld had ook publicatie moeten plaatsvinden van de bomen die in het Bomenregister behóren te staan waaronder tevens de *belangrijke boomstructuren* en de *waardevolle bomen*.

Het Bomenbeleidsplan zegt in 2.5 en 2.6 voor burgers de beschermde bomen digitaal raadpleegbaar te maken via de gemeentelijke website. Dit is niet het geval.

Ook zouden bomen bij de start van een omgevingsvergunningsprocedure van een markering worden voorzien met een link naar het aanvraagformulier en de motivatie voor de kap. Ook dit ontbreekt. Maak het dus duidelijker/ zichtbaarder voor de burgers!

Volgens 3.3 van het Bomenbeleidsplan gaat de omgevingsvergunning uit van een *'nee, tenzij'* principe. Geen bomen worden gekapt voordat alle procedures rond zijn.

Lijst 268 te kappen bomen

Als reden voor kap wordt opgegeven dat bomen niet meer veilig dan wel ongezond zijn, zonder verdere toelichting.

In uw brief d.d. 29-06-2016 schrijft u dat u een aantal bomen als risicobomen aanmerkt.

In onze steekproefsgewijze controle in Digitri en bij het bezichtigen van een deel van de bomen hebben we deze risico's niet gevonden. U laat tevens weten dat ook bomen gekapt worden n.a.v. toetsing aan de overlast matrix, zoals die is opgenomen in het bomenbeleidsplan. Het gaat daarbij om gezonde bomen.

Juridisch gezien zijn boomeigen zaken zoals o.a. bloesem, vrucht- en bladval, schaduw en

wortelopdruk geen reden voor kap. Ook niet als burgers dat als motief aandragen. Mogelijke zwaarwegende uitzonderingen worden in het Bomenbeleidsplan onder 7 genoemd. In de beschikbare stukken vinden we echter geen onderbouwing hiervan. In de publicatie noemt u vermeende overlast in het geheel niet als reden voor kap.

Steekproefsgewijs hebben we de lijst gecontroleerd (zie bijlage 2) op 28 locaties. Hierbij komen we tot de conclusie dat op 18 locaties sprake is van gezonde bomen. Dus is de reden voor kap in de perspublicatie dubieus weergegeven.

Vooral zorgen maken we ons over de kap van de bomen in het parkje achter de Klaroenstraat en op Vrakerveld bij de kantine voetbalclub. Op de laatste locatie is sprake van de kap van 19 bomen terwijl enkele jaren geleden ook al massaal is gekapt op verzoek van de voetbalclub omdat die geen vrijwilligers had om de bladeren op te ruimen.

We hebben een erkende bomenkweker bereid gevonden om onze bevindingen (bijlage 2) te controleren. Mochten deze afwijken van bovengenoemde bevindingen dat zullen we u hierover berichten

2. Strijdigheid met Kadernota Groen

De overheid (gemeenten, provincie en centrale overheid) hebben een zorgplicht voor o.a. natuur en leefmilieu en dus ook voor het groen dat hier een onderdeel van uitmaakt. Dit is een deel van het klimaatvonnis van de Haagse rechtbank in 2015, een strenge vermaning naar de politiek en bestuurders van o.a. gemeenten. Het vonnis gebiedt de overheid om zich aan haar eigen beleid te houden. De huidige groenbezuinigingen zijn niet in overeenstemming met de Kadernota Groen, sterker nog zij is vaak in strijd met haar uitgangspunten.

Teksten uit de Kadernota als voorbeelden waar dit schuurt met de voorgenomen groenbezuinigingen:

Blz. 4-5, 'De Kadernota Groen geeft de gemeentelijke visie en ambities voor groen, natuur en landschap eenduidig vast te leggen, om daarmee grip te houden op toekomstige ontwikkelingen van het groen'.

'Groen is één van de meest gezichtsbepalende onderdelen van de openbare ruimte. Het heeft grote invloed op de leefbaarheid van wijken en buurten, het welbevinden van mensen, biedt mogelijkheden voor recreatie, sport en spel in de directe omgeving en draagt bij aan een gezond leefklimaat'.

'De groene longen van Weert worden gevormd door o.a. buurt- en wijkparken, sportcomplexen, groenzones enz.

'De gemeente zet in op behoud en versterking van het groene karakter met als sleutelwoorden natuur, rust en ruimte'.

(Blz. 12) 'Ook heeft de gemeente de indruk dat de kansen van het groen nog onvoldoende benut worden. Dat is wel gewenst, zodat de gemeente grip kan houden op toekomstige ontwikkelingen in het groen. Iets wat overigens ook door de provincie geëist wordt'.

(Blz. 17) 'De Raad voor het Landelijk Gebied geeft in haar advies 'Recht op groen' aan dat de gemeentelijke sector groen zich, meer dan in het verleden moet richten op integrale ontwikkelingsprocessen. De functies van groen voor leefbaarheid, gezondheid, economie en natuur zullen nadrukkelijker ten behoeve van planvorming geoperationaliseerd moeten worden'.

Dit vastgelegd beleid en de ambities in de Kadernota Groen van de gemeente Weert dient met voortvarendheid uitgevoerd te worden.

3. Criteria voor kap? Benoem en hanteer criteria voor behoud.

De lijst van de te kappen bomen is volgens u zorgvuldig samengesteld, echter van belang zijn de beoordelingscriteria. Bomen met een mindere conditie kunnen door groeiplaatsverbetering mogelijk gehandhaafd worden. Dit is echter niet beoordeeld.

Bij kastanjabomen vindt al kap plaats bij de minste tekenen van de bloedingsziekte terwijl uit recente wetenschappelijke informatie blijkt dat veel bomen door een warmtebehandeling en of een groeiplaatsverbetering met voldoende vocht de ziekte kunnen overleven. Kap zonder strikte voorzorgsmaatregelen veroorzaakt verdere verspreiding van de ziekte.

Ook het inrotten van grote snoeiwonden hoeft niet te leiden tot kap. Immers de meeste oude monumentale linden en wilgen zijn vanbinnen hol door een verrottingsproces. De stabiliteit wordt vaak voldoende gewaarborgd door een behoorlijke wanddikte.

Ook bomen die niet verder kunnen uitgroeien kunnen wel nog belangrijk zijn voor de woonomgeving en het milieu. Voor monumentale bomen staat in het bomenbeleidsplan onder 2.3 *'In potentie monumentale bomen kunnen echter ook in minder vitale staat in het bomenregister opgenomen worden omdat juist monumentale bomen zo lang mogelijk in stand gehouden moeten worden en de kans moeten krijgen om geleidelijk af te takelen en te sterven.*

Die intentie ontbreekt echter in het Weerter groenbeleid althans ons is het niet opgevallen dat die intentie er wel is.

Volgens het Bomenbeleidsplan onder punten 3.4 en 6 moet sprake zijn van een transparante procedure en duidelijke informatieverstrekking, welke bijdragen aan een optimale zorgvuldigheid. Maar zeker dat bij belangrijke ingrepen vooraf overleg zal plaatsvinden met bewoners en belangenorganisaties. Hier wordt niet aan voldaan.

4. Herplantplicht en Compensatie schieten te kort

Voor de te kappen bomen worden maar 22 bomen herplant. Dit terwijl het Bomenbeleidsplan een herplantplicht oplegt, volgens punt 3.5, nl. indien dit vanuit het Bomenbeleidsplan gewenst is, of als de bestaande boom een belangrijke waarde voor de omgeving vertegenwoordigde, die gecompenseerd moet worden. Hieraan voldoen bijna alle te kappen bomen.

In uw brief van 29 juni jongstleden geeft u aan dat bij de meeste te kappen bomen herplant niet mogelijk is. Deze bewering delen wij niet. Bovendien is compensatie op een andere, nabijgelegen plek altijd wel mogelijk te maken.

U stelt dat er dit jaar al 350 bomen in een nieuwe wijk zijn aangeplant. Dat is een goede zaak. Deze bomen zijn echter geplant om een nieuwe wijk in te richten en niet in het kader van compensatie van 268 te kappen bomen.

Wij verzoeken u dan ook te zorgen voor een ruime compensatie (zie ook ons schrijven d.d. 31-05-2016).

5. Molenconvenant

Op verzoek van de Molenstichting gaan bomen gekapt worden terwijl dit in strijd is met het indertijd gesloten herenakkoord. Hierin is vastgelegd dat aanwezige bomen gerespecteerd worden. We verwijzen u dan ook naar uw brief van 2 maart 2009 (uw kenmerk 1 MBZ/024063) waarin staat:

“Het onlangs ondertekende molenconvenant regelt onder meer de windvang van molens in Weert. Hierbij is het de bedoeling dat bij nieuwe ontwikkelingen rondom molens, zoals nieuwbouw of planten van nieuwe bomen of groensingels, rekening wordt gehouden met de molens. Het bestaande blijft gerespecteerd, ook de aanwezige bomen”. Zie bijlage 3. Bovengenoemd uitgangspunt wordt ook bevestigd in het Bomenbeleidsplan deel B hoofdstuk 1.

Niemand hoeft met deze molens zijn dagelijks brood te verdienen. Optimale windvang is daarom niet nodig. Streven naar een lege molenbiotoop is onrealistisch en ongewenst. Er zijn meerdere belangen te respecteren dan alleen het Molenconvenant. Een beleid waarin alle belangen in balans op elkaar afgestemd worden zou het uitgangspunt moeten zijn van het gemeentelijk beleid. Wij ondervinden steeds vaker dat het groen in het molenbiotoop als tweederangs behandeld wordt en dus steeds vaker het loodje moet leggen.

Wij hebben de Molenstichting uitgenodigd om hierover te praten. Onze brief bleef echter tot nog toe onbeantwoord.

Op uw lijst van te kappen bomen staat de Metasequoia glyptostroboides bij de niet meer draaiende beltmolen aan de Oude Hushoverweg 30.

Deze boom staat bovendien aan de oostzijde, dus niet eens aan de overheersende windzijde. Overigens staan rond deze molen veel bomen (en bebouwing!) die gerespecteerd dienen te worden.

Verder staan op de lijst de inmiddels gekapte bomen bij de St. Annamolens, Bocholterweg. Hierover hebben we d.d. 25 jan. 2015 bezwaar aangetekend echter nog geen antwoord ontvangen.

6. Klimaatverandering

Op de klimaatconferentie in Parijs is afgesproken dat alle aanwezige landen streven om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5°C. Dit betekent dus ook dat dit op lokaal niveau gebeurt. Hier ligt een verantwoordelijkheid van onze gemeentelijke bestuurders en de politiek. Het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen valt daaronder, maar ook zorgen dat het aanwezige CO₂ wordt opgeslagen in o.a. bomen, hagen en struiken.

Verder zorgt dit groen voor het vasthouden van het water bij hevige regenval (sponswerking) en voor temporisering van hittestress. Nabij bomen is de temperatuur gemiddeld 7°C lager, als gevolg van schaduw en verdamping.

De aarde heeft ons niet nodig maar wij mensen kunnen niet zonder het goed functioneren van onze aarde.

In het kader van de klimaatverandering dienen meer bomen aangeplant te worden. Het is niet uit te leggen dat Weert er dan voor kiest gezonde bomen te kappen en vervolgens nauwelijks aan herplant doet.

Resumerend verzoeken wij u om alle bomen uit de lijst die geen ‘risicoboom’ zijn, te laten staan. Boomeigen zaken als bladval enz. zijn geen reden tot kap. Ook bomen binnen een molenbiotoop dienen behouden te blijven.

Het grote algemene belang van behoud van groen is van een hogere orde en komt de mens, natuur en milieu ten goede.

Kap kan pas dan plaatsvinden nadat het Bomenregister conform het Bomenbeleidsplan is aangepast zodat toetsing hieraan daadwerkelijk mogelijk is.

Nadrukkelijk verzoeken wij om duidelijk te communiceren over alle te kappen bomen en om deze bomen duidelijk herkenbaar te blesen, nu en in de toekomst. Dat geeft duidelijkheid naar burgers én naar degene die gaat zagen.

Voor de te kappen bomen dient vervolgens proportionele compensatie plaats te vinden.

Wij overwegen gerechtelijke stappen te ondernemen om voortijdige kap te voorkomen. Dit heeft echter niet onze voorkeur.

Veel liever gaan we ervan uit dat u de redelijkheid van ons verzoek onderschrijft.

Wij vragen u om alsnog de procedure tot kap van alle bomen volledig transparant te onderbouwen en zorgvuldig te doorlopen.

Stichting Groen Weert ziet graag op korte termijn uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

J.H.G. Kunnen

Secretaris Stichting Groen Weert

G.P.M. Hendriks.

Voorzitter Stichting Groen Weert

Bijlage 1 Kapaanvraag gemeentelijke bomen tussen 01-01-2015 en 01-06-2016

Bijlage 2 Lijst met de 268 te kappen bomen volgens opgave gemeente met kanttekeningen
Stichting Groen Weert, aangevuld d.d. 11-07-2016

Bijlage 3 Brief d.d. 2 maart 2009 betreffende bomen rond windmolens

Bijlage 4 Art. NRC d.d.25-06-2016 betreffende de kastanjebloedingsziekte

Bijlage 5 Aangenomen motie Provinciale Staten voor meer groen in stedelijke omgeving.